

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljko in dneve po praznicih, ter večja po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tne dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejeman za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrstotin peti vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se vseckrat. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši č. 3 „gledaljska stolba“.

Opravnitve, na katero naj se blagovotijo posiljati naročnina, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Carigrad 12. februarja. V zbornici je turška vlada izrekla, da je angleška vlada popustila svoj namen, poslati flotno eskadro v Carigrad, ker je Carigrad miren in ker je porta zoper to protestirala.

Grška vojska je popolnem zapustila Tesalijo.

London 13. februarja. Štiri oklopne ladije iz kanalskega flotnega oddeljenja so doble ukaz v Gibraltar pluti.

V zgorenjej zbornici je Derby povedal, da on upa, da bode v četrtek angleška flota ne daleč od Carigrada ali pred Carigradom.

Vse vlade so pritrstile shodu konference.

Francoska in Italija sta ustavili poslanje flote v Bospor.

Diplomatica korespondenca obsega depešo lorda Loftusa od 9. t. m., v katerej Gorčakov na angleški telegram odgovarja, da odločevanje demarkacijskih črt brig prav samo vojujoče udeležence.

Pariz 12. februarja. Havas poroča: V Atene je danes prišlo iz Carigrada naznanilo iz oficijognega vira, da je Anglija zahtevala v soboto od Turčije dovoljenja, vplaviti svojo floto v Bospor. Porta se je tej angleškej terjatvi formalno ustavila in žugala, da bode floto bombardirala, če bode hotela po sili skozi Dardanele voziti se.

London 11. febr. Po poročilih, ki jih je Mithad paša dobil iz Carigrada, sodi on, da je

zveza Rusije s Turčijo gotova stvar. Odslej bode Turčija sovražnica Angležem.

Vojška.

Angleži, kateri so zdaj na vladu, ti zavidni kramarski samopašniki in vedni pomagači zatiralcev, dobivajo zdaj od vseh strani brece, da je nam pravo veselje. Ob tla vržena porta jim je pred nosom svoja vrata v Bospor zapahnila in jim zažugala, da jim ladije postreli, če bodo nepoklicani silili v njeno morje. Ob jednem pa jim je tudi Rus Gorčakov odgovoril, ko so se hoteli v demarkacijo pri premirji vmešati: „to vam nič mari“. Kako se bodo stvari razvile? Položje je silno kritično.

Oficijalna poročila iz Peterburga takó ocenjujú pridobitke ruskega vojevanja. Pri Ardanahu so ujeli Rusi 2 paši in 7600 mož in priplenili 96 kanonov z 2000 šatori in 7000 puškami. Pri Sejdekanu 1400 vojakov, 14 poljskih topov, 2000 šatorov in 1000 pušek. Pri Jaguji 2 paši, 2000 vojakov, 16 poljskih kanonov, 2000 pušek. V bitki pri Aladžadaghu 7 paš, 12.000 mož, 84 topov, 4000 šatorov in 10.000 pušek. V Karsu 4 paše, 22.000 mož, 350 kanonov, 6000 šatorov in 18.000 pušek. V soteskah pri Deve-Bojunu bil je ujet 1 paš sè 4000 možni ter so zmagovalci priplenili 96 kanonov in 3000 pušek. Tedaj iznašajo vse trofeje azijske vojske vkupe 662 kanonov, 16.000 šatorov in 42.000 pušek poleg tega pa so dobili Rusi neizmerno velike zaloge živeža in streliva. Število ujetih konj je 18.000. Jatagani, samokresi in puške, katere so zmagovalci Rusi vzeli ter drugo polomljeno orožje nij tu všteto. Bolnikov in ranjenikov se je našlo 12.000.

Obdunavska armada more se ponašati s

temi pridobitki: Carjevič naslednikova vojska ob Lomu je pribujevala v raznih bojih ter v bitki pri Mečki 16 kanonov, 1000 šatorov, 3000 pušek ter je ujela jednega paša sè 7000 možmi. V Dobruči je Zimmermanov oddelek v raznih malih bojih ujel 4600 mož; razven teh je priplenil 100 kanonov, 400 šatorov in 4500 pušek. Deveti kor je pri Nikopolji ujel 2 paši in 7200 mož ter priplenil 52 kanonov in 7000 pušek. V Trnovem so Rusi našli 16 kanonov, 300 pušek in ujeli 400 vojakov. Mej boji pred Plevno je bilo ujetih 400 mož, z reduto Grivico pak so ruski vojaki priplenili 6 kanonov in 400 šatorov.

V Plevni samej je bilo ujetih 6 paš ter 44.000 vojakov; tam so zmagovalci našli 96 kanonov, 400 šatorov in 66.000 pušek. V bojih pri Telišu sta bila ujeta 2 paši ter 4000 vojakov, v plénu je bilo 100 šatorov sè 4000 puškami. V Orhaniji in okolici je ujel Gurko 1000 vojakov ter priplenil 6 kanonov in 1000 pušek. Mej boji v Šibki-soteski je prišlo v rusko ujetništvo 34.000 mož sè 4 pašami, poleg tega 100 kanonov, 3000 šatorov in 26.000 pušek. Pri Filipoplji so ujeli Rusi 11.000 mož in jednega paša. Zaplenili pak so 100 kanonov in 12.000 pušek. V Adrijanopolji so našli zmagovalci 86 kanonov a izzatega mesta še 1000 šatorov in 3000 pušek. Tako zato reje iznašajo ruske obdunavske vojske trofeje od začetka vojevanja do podpisana premirja 15 paš, 113.000 vojakov, 606 kanonov razne velikosti in vrste, 9600 šatorov in 140.200 pušek angleške sisteme. Dunavsko vojska je priplenila tudi 24.000 konj. Turškim iregularnim krdelom odvzeti jatagani, samokresi in puške presezajo 200.000; sulic in bodal je bilo Čerkesom odvzetih 13.000. Število priplenjenih zastav je tudi prav veliko.

Listek.

Aleksej Stepanovič Homjakov.

Ideja zbljanja Slovanov, katera je dolgo časa tlela same v srcih nemnogih mož, šla je v svojem razvitu po istem potu, po katerem so se razvijale in krepile vse človeške ideje. Niti preganjanja in pritiski, ki so imeli namen zadušiti takoj v začetku hlepenje slovanskih narodov po novem življenju, niti začasno ohlajenje v sredi voditeljev tega dviganja, niti napadaji in celo zasmehovanja, s katerimi so se obsuli najbolj čestni borilci potreb in zahtev svojega naroda, niti slednjice ravnodušje samega občinstva, sredi katerega je bilo treba delovati tem nemnogim truditeljem, — nobena reč nij mogla podušiti in obstanoviti razvitja nove namere v življenju narodov slovanskih. Ideja zbljanja mej sorodnimi narodi, po potu vzajemnega izpoznanja

se je jela krepčati tembolj, čem dalje so jo tlačili razni zadrževalni upliv, in čem bolj surovo so se preganjali navdušeni njeni borilci.

Ta nova namera v življenji Slovanov se je pokazala po uku preteklosti, da so začeli boriti se za svojo samostojnost, in ta borba se je pojavila v zadnjih desetih letih s posebno silo. V Rusiji se vedno bolj topi število nasprotnikov solidarnosti slovanske, in potreba bliže se spoznati z enorodnimi, bratskimi narodi raste od leta do leta, da si še nij davno, kar so se napadali tako misleči možje od neke strani ruskega izobraženega občinstva.

Poglejmo nekoliko let nazaj! Tesni krog ljudij, ki so delali za razvitje ideje Slovanstva, nij našel sočutja v večini russkih izobražencev. Treba je bilo trdno verovati v slavno zmago velike ideje, da se je dalje še trdil kdo za njen razvitek s tako udano-

sto in tako ljubeznijo, kakor je pokazala stranka takozvanih Slavjanoljubov. Ta malo krog je imel v sebi neizcrpljivo delavne moći. Homjakov, Aksakova, Samarin, — jeden za drugim so neutrudljivo delali na korist bližnjega izpoznanja ruskega naroda z sorodnimi mu narodi slovanskimi, vide v tem zbljanji načelo novega svetlega življenja Slovanov. Imena teh ljudij, ki so posvetili svoje življenje v blagorodnini in Slovanov sploh, mora poznati vsak Slovan, ki želi samostojnega razvijanja svojega naroda in duševnega zbljanja sè svojimi brati. —

A. S. Homjakov spada mej najbolj energične borilce svobode slovanske; spoznati življenje in muke jednorodnih narodov, olajšati jim jarem, ki jih je trl, podpirati jih ravstveno in duševno — to so nameni, kajim je posvetil Homjakov svojo dolgo delavnost. Želeč svobode in srečo Slovanom, je on posebno delal, se ve da, za srečo in bla-

Naposled treba omeniti, da so Rusi v Aziji in Evropi dobili velike zaloge soli, kruha in riža. Streliva so Turki povsod ogromno mnogo nakopičili, mej tem silno veliko smodnika in več od 500 milijonov narejenih patron. Vsak ujet Turek je nosil soboj 70 patron.

Francozje in zdanje svetovnega položja.

Iz Pariza se oficijoznemu listu piše, da bode Francoska gotovo pristopila h konferenci. Ob jednem se od francoske strani hiti povedati, da bode Francoska na konferenci ravno tako nepristranska kakor dozdaj mej vojsko. Francoska vlada želi za vsako ceno miru, celo za to ceno, da se v Carigradu rusko vladanje uvede. Ona se boji žaliti Nemčijo in gleda le, kako mirno in dobro izvesti svetovno razstavo. Zarad tega je Francoska ogibala se celo videza, da bi simpatizirala z Anglijo. — Grof de Saint Ballier, ki ima velik vpliv na zdajo vlado, je celo misel sprožil in dela za njo, da bi Nemci po mirnem potu odstopili Francozom Metz in Lotaringijo nazaj, a zato bi Francoska podpirala daleč sezajoče plane Bismarkove politike. Zarad tega, pravijo poročila dalje, nij se čuditi, če bode gotovo na prihodnej konferenci francoski zastopnik glasoval z Rusijo in Nemčijo.

Z zadovoljstvom je tudi konštatirati, da neki republikanski časniki francoski vedno bolj naglašajo, da mora republikanska Francoska biti ali postajati Slovnom prijazna, ker so tudi ti Francozom bolj prijazni kot vsi drugi narodi. Uže na carigradskej konferenci je francoski zastopnik z Rusi glasoval tako, da je celo berlinsko ljubosumnost vzbudil bil. Če se v tem smislu mišljenje na dalje razvija, potem se tudi „Bismarkovih daleč sezajočih planov“ nij bat.

Anglež Gladstone proti Avstriji.

Dne 8. t. m. je v angleškej zbornici govoril prejšnji minister Gladstone o razmerji med Avstrijo in Anglijo v orientalnej politiki in je našo politiko tako-le grajal in sumnil: „Celo je treba, da angleško oko pazno čuvam nad Avstrijo. Uže šestdeset let je nesrečna osoda Avstrije, da se v vsakej evropskej kombinaciji, kjer bi se imela ali na to ali pa na ono stran postaviti, ona postavlja na napačno stran. Jaz pač gojim upanje, da

zdaj boljši nagibi vodijo Avstrijo, jaz ne tožim zdanje izvrstne glave avstrijske politike. Ali Avstrija ima z notranjimi težavami boriti se, ki naravnost terjajo, da se sosednje provincije tako uravnajo, kakor je avstrijskim notranjim potrebam koristno. Ne morem se otresti strahu, da ne bi zopet Avstrija poskušala krhati velik dar, ki se bode poklanjal narodom, bivšim pod Turčijo. Za tak cilj se Anglija ne sme vezati z Avstrijo.“

Te besede velicega Angleža so prišle našim državnikom kakor svarilo ob pravem času in morda so tudi kot tako nameravane bile. Dosti opomb bi se dalo nanje navezati, razne misli zlasti o tesnej zvezi notranje naše vnanje politiko nam Gladstonove besede vzbujajo, ali — v našej tiskovnej svobodi smemo pač — misliti, tiskati jih je teško mogoče.

Papeževa volitev.

Papež Pij IX. je mrtev. Od papeževega mrtvega trupla se obrača vsa pozornost na „konklave“ ali novo izvolitev papeža. Zatorej hočemo tu nekoliko več o načinu te izvolitve sploh izpogovoriti.

Ako se zberó kardinali za volitev papeža v Rimu, določen jim je Vatikan v to svrhu. Trije kardinali, jeden kardinal škof, drugi kardinal-duhovnik, tretji kardinal-dijakon, odločeni so za reditelje (capi d' ordine) po tajnem glasovanju. Ti imajo skrbeti, da se predpisau red in strogo zapretje v volitvi odmenjenem poslopuj vzdrži. Jednajsti dan po smrti papezevej ga slovesno pokopajo, a prihodnji dan se pričenja „konklave“. Takó je umrl Gregor XVI. dne 1. junija 1846, dne 12. junija so ga pokopali, a dne 13. junija se je pričel „konklave“. Pij IX. je umrl dne 7. februarja, dne 18. t. m. ga bodo pokopali in dne 19. februarja zaprli se bodo kardinali v novo volitev. Vsak kardinal more vzeti sobo dva služabnika, kateri služabniki se zovejo konklavisti ter so ali kleriki ali lajiki.

Izvolitev se vrši ali pôtem kvazi-inspiracije, ali skrutinija, ali kompromisa. Sè kvazi-inspiracijo še nij bil izvoljen nobeden papež; kompromis se le tedaj upotreblja, ako se pôtem skrutinija ne more doseči veljavna izvolitev. Zategadelj je skrutinij najnavadnejši način papežke volitve.

Ako se dne 19. februarja zberó kardinali v konklave, potem imajo uže naslednji dan pričeti volitev. A prej morajo s prisego obljudbiti,

da hote izvoliti onega, ki je po njihovem mnenju najvrednejši.

Volitev se vrši vsak dan dvakrat, do poludne ob 10., popoludne ob 5. Glasovnice (bolletini) so uže pripravljene. Glasovnice so ped dolge in na pol toliko široke ter so razdeljene na pet razdelkov. V prvem je latinski natiskano: Jaz ... kardinal; drugi razdelek je prazen; v tretjej je vpis: volim za papeža svojega velečastitega gospoda gospoda kardinala ... Peti razdelek ima se napolniti sè svet-pisemskim rékom. Glasovnica se ima tako zgánti, da pride prvi razdelek na drugi, a peti na četrty. Na ta način se zakrije ime volilčeve, ter je jedino izvoljenčeve ime videti. Potem se kakor si koli bodi zapečati glasovnica z obeh stranij. Glasovnice se imajo vprîo vseh popisati in v žarico (urno) vreči. Ako kateri kardinal, kadar je konklate, oboli, določen je zanj poseben način glasovanja, in to ták, da nij moči dotičnega volitev ovérati ali ga z zvijačo pregovoriti.

Žarico dobro potresejo ter se glasovnice v njej tako pomešajo, da nij možno nobega volilca izpoznati. Potem se glasovnice javno prestejejo, da se preišče, ali je toliko volilcev kolikor volitvenih listov. Kadar je to dobro, beró se glasno in počasi imena izvoljenčev, katera zapiše tretji skrutator. Prvi skrutator jemlje glasovnice iz žarice, a drugi imenovljenčeve objavlja. Ako kaka glasovnica nij dobro zganena in zapečatena jo zavrežejo. Da je volitev veljavna treba baš dve tretjini glasov. Kadar se ta vspeh ne doseže, sežgo na posebnem kaminu glasovnice. D im, katerega vidijo od zunaj vnanji prebivalci mesta iz dimnika prihajati, imenujejo Rimljanci „sumata“. To vsele pomenja, da se nij izvršila kanonična izvolitev.

Iz navedenega je jasno, da je vsak posamezni volilec popolnem svoboden pri volitvi. Ali je kaj strankarstva v konklavu — tega no vemo povedati, samo toliko je znano, da so eminencije tuži ljudje. Samo to stoji, da so kandidati papežki, ki so dobili ob začetku konklava po en, dva, tri do pet glasov večine, dostikrat propali ter je vsele kak drug zadobil papežko dostojanstvo.

Najdaljši konklave je bil ob volitvi Benedikta XIV. Trajal je od 5. marca 1740 do 17. avgusta — tedaj šest mesecev; najkrajši je bil pri volitvi Pija IX. Trajal je samo tri dni. Dokle bodo sedaj volili novega papeža je težko prorokovati. Na nobeden način

gor Rusije. Dobro je razumel, da samo pri blagostanji in razvitji domovine je mogoče misliti na to, da se olajša osoda pod Turkom stokajočim bratom, kakor je tudi le pod pogojem osvobojenja ruskega naroda od uplivov, ki zadržujejo njegov razvitek, mogoče pričakovati zbližanja z drugimi Slovani. To je uzrok, da se je toliko let trudil Homjakov za omiko ruskega občinstva. Trudil se je on razbudit svoje rojake iz zaspanosti, kazal je na pomanjkljivosti, ki so opovirale njegov razvitek, delal je na to, da se vse prenovi, vendar ne tako, da bi se slepo uklanjalo vsemu, kar je tujega; nasproti je on svetoval živeti s svojim umom in dovolil izposoditi si samo to, kar zna prinesi resnično korist; terjal je, da naj se obdrže vsi narvi in običaji, ki so svojstveni ruskemu narodu in da bi postal narod brez lica, je pravil, ko bi odstopil od tega svojstva.

Te nasvete in terjatve je poslušal en del

ruskega občinstva z zasmehovanjem, a to so bili samo na pol izobraženi, ki niso poznali pravih potreb svojega naroda. Homjakov je pa stopil s tem večjo srčnostjo proti onim, ki so se brezpojno uklanjali zapadu; in to zlo je bilo pognalo uže globok koren v rusko občinstvo, koje je videlo rešenje v tem, da se opusti običaji in narvi, lastni ruskemu narodu. Govoreč o neumnosti takega poklanjanja tujim narodom, trudil se je Homjakov in njegovi nasledniki dokazati, da nij vse zlato, kar se sveti na zapadu; da je v ruskem življenju mnogo dobrih stranij, katere nij teško ohraniti in razviti. Da se pa spozna kje je treba ohranjenja in razvijanja, se morajo na vse strani spoznati potrebe domovine in naroda, poglavito pa, poznati njegovo preteklo življenje in njegov sedanji položaj. Žal, nekateri del ruskega izobraženega občinstva nij poznal in nij hotel spoznati tega, ter je videl vso srečo le v tem, da se uniči vse, kar je zrastlo

na russkih tleh, kot sad mnogih stoletij njegeva zgodovinskega življenja. Odkrivače oči ruskemu občinstvu na temne strani olikanega zapada, se Homjakov nikakor nij samo s svojim bahal; nasproti kazal je, da je potreba preobraziti to in ono stran državnega in občestvenega življenja v Rusiji.

V nepopolnosti ruskega življenja je Homjakov videl le začasno bolezen, ki se da izleči: on je bil globoko prepričan, da russki narod ne pogine, marveč, da doživi radostnega in svetlega časa; da se v njem ne izgube ti dragoceni duhovni zakladi, s katerimi ga je Bog takó bogato obdaril. Homjakov je veroval v vse to, veroval pa tudi, da kmalu nastopi srečna bodočnost, ko bodo slovanski bratje prišli k bogatemu viru duhovnih močij ruskega naroda, da napoje svojo duševno žejo.

Gojil je Homjakov prepričanje, da za vse slovanske narode gotovo nastopi srečna doba svobode, ne samo politične, temuč tudi du-

pak ne bode konklave dolg. V prvej vrsti gré za naglo veljavno izvolitev in ta je zdaj jako verjetna.

Pri volitvi papeževje imajo pravico kakega uda kardinalskega kolegija izvolitev zavreči ali ugovarjati proti njej: kralj francoški, kralj španjski in nemški cesar. Ta pravica — katera se zove „veto“ ali eksklusive — se opira na silno staro navado, katero je priznal Gregor XV. v konstituciji „Aeterni patris“ dne 26. nov. 1621 l. Ko je razpalomemško cesarstvo, dobil je to pravico avstrijski cesar Franjo kot takov. Pij VII je to prenaredbo potrdil. S prepovedjo ali „veto“ treba poveriti kacega kardinala. To ima dobro paziti, da vé in zná, kajdaj je čas, to pravico uporabiti, t. j., ako more dotični kardinal dobiti dovoljno številno glasov ali ne. Kadar je prepoved oddana, ne more biti tist kardinal, proti komur je bila vložena, izvoljen. Pravica ekskluzive je jasna in nedotakljiva.

Kar so tiče „veto“-pravice avstrijskega cesarja, dovolj je da spominjamo Andrassyjevih besedij v seji budgetnega odseka delegacij, katere je izrekel dne 28. aprila 1873. Vprašavšemu ga Rechbauerju je namreč rekel: „Kar se onega veto tiče, ne bi svetoval nij. veličanstvu, da se odpove, katerej kolik pravici, ki jo ima.“

Več in bolj zanesljivo o teh stvareh bomo iz dejanskih dogodkov kmalu slišali in poročali iz Rima, kamor so zdaj oči vesoljnega sveta skoraj tako močno obrnene, kakor v Carigrad.

Konklave bode v Rimu, in ne kje drugje, kakor so neki hoteli. Poroča se, da je papež Pij IX. tudi neke poduke o tem zapustil. Pij IX. je dva testamenta ostavil. V jednem zapisu svojem nasledniku letno rento 3½ milijon. V drugem privatnem testamentu pa zapisu papež svojim nečakom premoženje, fin 300.000 frankov za rimske revne.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 13. februarja.

Iz Pulja javlja telegram, da je avstrijska kasematna ladija „Cesar Maks“ 12. t. m. odpula proti Levanti. Oklopna fregata „Habsburg“ s kontreadmiralom Barrym pojde najbrž denes za ono.

Hrvatski poslanci so bili poklicani na denes v Pešto, da glasujejo v volnej debati za ogersko vlado.

Ševedne. Od todi se razume ta ljubezen, katero skazujo Homjakovu vsi zapadni Slovani, in da se nadajo svoje svobode. Zato se njegove veličastne pesni posebno v Galiciji dečki učena pamet in postale so lastnja vseh Slovanov. Vse, kar je bilo posebno drago Homjakovu, in kar je on menil, da se bo izpolnilo še le v dalnej prihodnosti, to uže stoji pred našimi očmi s svojim pričetkom. Rusija, ki je dve sto let mirno delovala in se krepčala v notranjem, dvignila je svoj grozni meč, da privojuje svobodo najbolj tlačenim slovanskim rodovom in sočutje vseh njenih bratov jo spremiha v tem blagem delu. Tega srečnega trenotka si je vedno želel Homjakov. Njegovo življenje in delavnost je tedaj dandanes velikega pomena za vsacega Slovana. Iz okoliščin njegovega življenja lečko vsak previdi, kako so se rodile in krepile v njem ideje, kajih nij mogel videti uresničenih.

O Homjakovu, pravi Bartenev, se mora

Vnanje države.

Iz Rusije se poroča, da je ukazano še 120 bataljonov mobilizirati. Vvoz angleških ladij v Dardanele nekateri smatrajo za začetek ruske vojne z Anglijo.

V Rumuniji se močno agitira za to, da bi se deželna celokupnost ohranila in ne odstopila Besarabija Rusom. V časnikih in javnih shodih se v tem smislu deluje, a — zgodilo se bode kakor bode car hotel.

V grškej zbornici je minister Komonduros povedal hrabrim Helenom, da je vojsko nazaj poklical zato, da bi dobil pomoč velenlastij. „Hrabri“ Heleni so to z veseljem na znanje vzel.

Kdo bode prihodnji papež? Zdaj imenujejo štiri kandidate: Pecci, Bilio, Monaco La Valetta in Morichini. Zadnja dva sta mej najmlajšimi udi kardinalskega kolegija: eden je 52 drugi 51 let star. Pecci in Monaco La Valetta sta — tako pripovedujejo — zmerna, in če bo eden od teh izvoljen, ustavlje boda razpor cerkve z državo ali vsaj ga ohladil, isto se govori o Morichiniu. To pa so morda tulji le kombinacije. Dostikrat je bil uže tist za papeža izvoljen, ki ga nihče prej misli.

Po nekaterih krajih Italije so bile demonstracije zoper garantijsko postavo, (ki potruju popolno svobodo pri papežki volitvi itd.) ali italijanska vlada je povsod take demonstracije zatrila.

Nemški cesar Vilhelm je sprejel predsedništvo državnega shoda in naglašal v svojem odgovoru, da je zdanji trenotek jako rešen, da pa on upa mir ohraniti.

Dopisi.

Iz Grada 10. februarja. [Izviren dopis.] (Dva slovanska shoda.) Ako ravno po naključbi nekoliko pozno, moram vendar danes poročati kratko o dveh shodih v Gradi živečih Slovanov. — Prvi je bil osnovan po društvu slovenskih dijakov „Triglavu“ in je veljal starini slovenskih pesnikov, V. Vodniku. Program temi večeru je bil jako priprost, a izpeljal se je bil prav dobro. Slavostni govor g. Z odlikoval se je tako po zadržaju, kakor po obliki. Hvalevredna bila je deklamacija gosp. P., od katerega bi bil vsak rad slišal obširnejše predavanje radi njegove spretnosti v tej stroki. Prav primera bila je tudi predstava prizora Cojz Vodnik-Linhart glede časa in zadržaja. Gg. igralcem gre te-daj hvala, da so si izbrali ta predmet in da so se tako vrlo obnesli pri predstavi. Pelo se je tudi dobro in lepo v oficijalnem in neoficijalnem delu. Na vrsto so prišle razne pesni, kar se je tem lože in tem raji zgodilo,

reči, da je bil čisto ruske krvi, po očetu in materi, rojenej Kirjejev, je spadal k staremu ruskemu plemenitemu rodu. V hiši Homjakovičih so se hranile rodbinske pripovedke, starijske reči in papirji iz časa Elizabete, Petra in carja Alekseja Mihajloviča, kateri je bil posebno milostljiv predniku Alekseja Stepanoviča namreč Petru Semenoviču, ter mu je pisal pisma, ki se hranijo v arhivu Homjakovih. Aleksej Stepanovič Homjakov je znał naštetí svojih dedov za 200 let nazaj. Stara Rusija nij bila za nj samo predmet zabavnega učenja marveč živila je ona z vsemi svojimi boljšimi stranmi, z živo vero, z iskrenim čuvstvom narodnega bratstva in zdravim smisлом, vsa v njegovej hiši. Po drugej strani ne vemo prilike, da bi se bili Homjakovi mešali s tujci, z eno besedo A. S. Homjakov je bil ruska korenina.

(Konec prihodnjie.)

ker sta bili društvi „Hrvatska“ in „Srbadija“ po mnogih udih zastopani. V neoficijalnem delu govorilo se je dosti in mej tem tudi marsikaj lepega in važnega. Edino to je že leti, da bi doble govorjene besede tudi kri in meso!

Mej mnogimi napitnicami bile so tri posebno dobro sprejete; prva, katera je veljala g. prof. dr. K. kot učenjaku in prijatelju dijakov; druga napita pesniku Boris Miranu in tretja romanopiscu J. J.

Prav veselo in prijateljsko smo se imeli — le prehitro so nam takrat potekle ure. — Drugi shod priredilo bilo je „slovansko pevsko društvo viših šol v Gradi“ 7. t. m. Zbralo se je tudi ta večer mnogo Slovanov raznega stanu in poklica — nekateri so prišli s svojo družino, kar se sicer redkokrat zgodi iz nam neznanih uzrokov. — Program bil je precej obširen, kljubu temu, da ga je slavna policija nekoliko pristrigla. — O zadnjem moglo bi se prav dosti in zanimivo pisati, ako bi naše tiskovne razmere bile drugače. — Sedaj pa moramo marsikaj zamolčati, akoravno vemo, da imamo pravo za-se.

Glede petja se more reči, da je bilo prav dobro in da bi bilo izvrstno, ako bi se bili vsi gg. pevci enako marljivo vaj udeleževali. Kajti dobro uho zapazilo je to pomanjkljivost lečko brž, ker glasovi niso bili uglajeni deloma, deloma se niso prav zadeli, deloma se delali prehodi nekoliko preglavice. — Občinstvo bilo je jako zadovoljno in morale, so se nekatere pesni ponavljati.

Ta prvi večji uspeh mora pa pevce spodbujati k daljnemu marljivemu delovanju, ker s tem kažejo ljubav do umetnosti. Slovansko občinstvo pa ne sme in ne more pozabiti, da je potrebno, podpirati tako društvo duševno in denarno. Nekateri gospodje so to potrebo res tudi sprevideli in žrtvujejo svoje proste ure ter ne preobračajo groša petkrat, predno ga izdajo. Gg. dr. B. I., R. in T. morali bi posnemati dijaki in nedijaki in društvo bi stalo kmalu na drugih nogah. Gotovo bi tudi njegovi „pevski večeri“ prišli do tako dobre glasu, kakor so ga imeli in kakor ga imajo drugod slovanski pevci. Društvo ima v gospo u Fr. Dolejšu tudi prav marljivega in spretnega pevovodjo. Gospod razume svoj predmet popolnem in je prav ljubeznjivega obnašanja nasproti pevcem. V tem oziru ne more nijini nič kaliti veselja do točnega obiskovanja pevskih ur. Obema društвoma želimo tedaj dosti sreče pri dalnjem delovanju.

Domače stvari.

— (Iz Mozirja) se nam piše: Denes 11. februarja vršile so se pri nas volitve župana in svetovalcev. V prvej volitvi je bil izvoljen naš prejšnji župan gospod Tone Goričar. Ker se je pa tisti zahvalil in nij sprejel volitve, vršila se je drugič in pri tej je bil izvoljen za župana gospod Jože Lipold; za svetovalca pa Tone Goričar in Dragotin Hofbauer.

— (Anatomičen muzej) baje eden največjih, bode se odprt 16. t. m. v ljubljanskej reduci. V Trstu ga je baje v treh tednih 35.000 ljudij šlo gledat.

— (Sežanskej čitalnici) bode 17. februarja t. l. veselica z deklamacijo: „Na šmarno goro“, s petjem, burko: „Umor v kovački ulici“ in s plesom. Vstopnina 30 kraje. — za ples 50 kraje. K tej veselici vabi uljudno odbor.

— (Kamniška narodna čitalnica) napravi v nedeljo dne 17. t. m. veselico s sledečim programom: 1. „Medeni tedni“, veseloigra v 1 dejanji, in „Po plesu pozabljeni“ ali „Četrta ura popolunoči“, šaloigra v enem dejanju. 2. Ples, pri katerem bo svirala vojaška godba. Ulijudno se vabijo vsi čestiti gg. udje k obilnej udeležbi, ter naj blagovole posebno neude s soboj pripeljati.

Odbor.

— (Slavjanska čitalnica v Trstu) ima v soboto 16. februarja besedo i ples. Spored je: I. 1. Noč tihotna, A Hribar, poje zbor. 2. F. Campana: duetto „Maria e Rizzio“. Pojeti gospodičini Marija pl. Pikeljeva i H. Azzolini. 3. Rossini: Romanza nell'opera „Otello“. Poje gosp. Marija pl. Pikeljeva. 4. Rossini: Cavatina del „Barbiere“. Poje gospodičina H. Azzolini. 5. Slavčku, A. Hribar, čveterospev. 6. Roženkravt, nagelj in rožmarin, J. Kocijančič. Petje vodi gosp. S. Bartelj. II. Plesna zabava z vojaško godbo. K tej veselici vse ude najljudneje vabi odbor. Vsak č. gg. članov, koji želi vpeljati kacega prijatelja, naj blagovoli to poprej odboru naznaniti, da oni dobi poziv. Vsak povabljeni nečlan, pa naj izvoli vabilo soboj prinesti.

— (Iz Ljutomerja) se nam piše: Življenje postaja v naši čitalnici vedno živahnejše in privablja vedno več udov. Poslednja zabava je bila po vsem prijetna; nekaj ljudi, čeravno še dosta premalo, privabijo tudi govor ob sobotah o slovstvenej zgodovin slovenski. 11. t. m. imeli smo odhodnico po zeló spoštovanem družabniku, g. M., ki se žalibog poslovi od nas in v Pt. preseli. V kratkem osnuje pa društvo zopet plesni venček.

— (Učiteljske službe) so razpisane: Učiteljska služba na 1 razredni šoli v Svetini pri Celji s 600 gld., stanovanjem in vratom, do konca februarja na kr. š. sv. Podučiteljske službe pa: v Braslovčah (2 razredna šola, s 480 (360) in stanovanjem), v Črešnjevcih pri Slovenski Bistrici (3. r. š.), v Laporji, v Gornji Poljskavi (2. r. š.) — vse s 440 (330) gld. do konca februarja na kr. š. svete.

— („Glasbena Matica“) slovenska razpošilja ravno svojim udom dva nova zvezka, katera bosta zopet dokaz, da odbor skuša raznim terjatvam po mogočnosti ustreči. Izdal je sedaj društvo III. zvezek dr. B. Ipavčevih „Milotink“, ki obseza 4 prav lepih samospesov, mej njimi je posebno krasna pesen „vabilo“ s katero bodo naši baritonisti pri raznih čitalniških besedah „furore“ delati. Posebno imenitno pa je, da je glasbena matica izdala in založila prvo kompozicijo znanega slavnega umetnika Franja Krežme, namreč romanco za gosli in glasovir pod naslovom „moje sanje“. To skladbo smo slišali od Krežme igrati v koncertu 20. julija 1877 v tukajšnjej čitalnici in dobro nam je še v spominu, kako krasno se razlivajo skladateljeve sanje v glasovih, kako je občinstvo očarano slušalo to delo. Ponosna sme „glasbena matica“ na to biti, da je ona prvo delo slavnega hrvatskega virtuoza na svitlo dala. Neudje dobijo to romanco, ako se oglašé pri družvenem tajniku. Cena jej je 1 goldinar.

Postano.

Gosp. J. Pajku v Mariboru.

Za odgovor g. J. P. navedem le njegove lastne besede. Ko sem one pokvarjene verze v I. listu „Zore“ l. 1876 bral, opozoril sem

g. Pajka v šaljivem distihu, naj bi, popravljaje heksametre, vsaj cezur ne pozabil in besed ne škandiral po akcentu, ki ga navadno nimajo.

Na to mi je dne 22. marca 1876 odgovoril tako-le:

„Téžek, kák sam veš (kot profesor) vsak je početek, Ali izvrstno potém teče heksameter tvoj! To bil je uzrok, da sem s kraja (pustivši sitne cezure) Jel popravljati tvoj vers, pa čiti „kranjski“ akcent.“

Tem besedam, ki je le prisiljen od g. P. priobčujem, nij treba komentara.

V Ljubljani 13. februar 1878.

Štev. 1075.

(45—1)

Razpis

vrtnarske službe na deželnej vino- in sadjerejskej šoli v Slapu poleg Vipave.

Na deželnej vino- in sadjerejskej šoli v Slapu poleg Vipave je oddati služba vrtnarskega pomagača za praktični poduk učencev, za opravljanje dela v sadnem, v zelenjadnem in v botanično-pomologičnem vrtu in čebelarstvu.

Prošnjiki za to službo, z letno plačo 250 gold., prostim stanovališčem, ter, ako morda treba, z brezplačnim užitkom zelenjave, naj dokažejo, da so neočenjeni, da so čvrstega zdravja, lepega vedenja, slovenskega jezika zmožni in da so v sadje-, zelenjado- in čebeloreji prav dobro, in če mogoče, tudi v cvetlicoreji izurjeni.

Prošnje z navedenimi dokazi naj se do konca februarja t. l.

če mogoče osobno izroče vodstvu deželne vino- in sadjerejske šole v Slapu.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 12. februarja 1878.

Prvo naznanilo.

Präuscher-jev muzej.

Soboto 16. t. m. ob 2. uri popoludne se odpre svetovno znani (46)

anatomični muzej

v sobani deželne redute.

Muzej bode le nekoliko dni tu razpostavljen, na prepotovanju iz Trsta na Dunaj. Muzej ima več kot 3000 umetnih in naturnih preparatov. — Več povedo plakati in drugi inserati.

Kdo želi kaj

zagajanje

kupiti, naj piše pod naslovom: Zagajanje, poste restante v Borovnico (Franzdorf).

Dobiti je lepega zagajanja žakej, kateri 100 klg. moko diži, po 15 kr. (36—4)

Novošegnega, rokodelnega, konfekcijskega, suknenega in platnenega blaga zaloge

C. Wannischa,

v Ljubljani, na mestnem trgu št. 7, priporoča svoje velike sklade izdelkov, primernih za salone in plesne v pustnej dobi 1878. (9—13)

Mesto kirurga

je izpraznjeno.

V občini sv. Štefana, okrajnega glavarstva celjskega, okrajnega sodišča šmarijskega pri Jelšovci nameščuje se takoj služba kirurga. Dotični gospod kirurg uživa od ustanovljene glavnice gold. 4300 6% obresti.

Natančnejše pogodbe se izvedo pri podpisu občinskem uradu ustno ali pismeno.

Prošnje naj se do konca aprila t. l. poslajo naravnost občinskem uradu.

Občinski urad pri sv. Štefanu,

dne 8. februarja 1878.

Občinski predstojnik:
Andrej Tepež.

V „Narodnej tiskarni“ v Ljubljani je izšlo in se dobiva:

VIII. zvezek „Listki“:

Pomladanski valovi.

Roman, spisal I. Turgenjev, poslovenil dr. M. Samec. 8° 17 pol. Cena 60 kr.

Potem

Trije javni govori.

Goverili prof. Fr. Šuklje, Iv. Tavčar in prof. Fr. Wiesthaler v Ljubljanski čitalnici.

8° 9 pol. Cena 30 kr.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.